

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2018-3-1 (Önaraştırma)  
Karar Sayısı : 18-19/330-164  
Karar Tarihi : 12.06.2018

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK  
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

**B. RAPORTÖRLER:** Nesrin ATA, Cansu TOPAK KORKMAZ,  
Ebrar KOCAMAN, Osman Can AYDOĞDU

**C. BAŞVURUDA**

**BULUNAN** :- Aymed İlaç Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.  
Ehlibeyt Mah. 5. Cad. Aykon Plaza No:36 D:14 06520  
Balgat Çankaya/Ankara

**D. HAKKINDA İNCELEME**

**YAPILAN** :- IQVIA Health Tıbbi İstatistik Tic. ve Müşavirlik Ltd. Şti.  
Maslak Mah. Maslak Ofis Binası Sümer Sok. No:4/4  
Sarıyer/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** IQVIA Health Tıbbi İstatistik Tic. ve Müşavirlik Ltd. Şti.'nin ilaç pazarında rekabete hassas bilgileri Aymed İlaç Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.'nin rakipleriyle paylaşarak Aymed İlaç Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.'nin faaliyetlerini zorlaştırmak ve ilaç piyasasındaki verileri toplulaştırmadan paylaşarak ilgili pazarda rekabet ortamını bozmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Aymed İlaç Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.'nin (AYMED) Urocit K 10 meq kontrollü salım tablet (UROCIT K) isimli ilacın satışını gerçekleştirdiği,
- IMS Health ve Tıbbi İstatistik Tic. ve Müşavirlik Ltd. Şti. (Güncel ticaret unvanı IQVIA Health ve Tıbbi İstatistik Tic ve Müşavirlik Ltd. Şti.) tarafından UROCIT K'nın pazarlama bilgileri, satış sayıları ve satış noktalarının kendilerinin bilgisi ve izni olmaksızın nokta tespitlerle rakip firmalara sağlandığı,
- AYMED'in bu sebeple pazar payı kaybederek maddi kayıp yaşadığı

belirtilmiştir.

(3) Başvuru konusu iddialar hakkında şikayet sahibiyle 03.01.2018 tarihinde yapılan görüşmede;

- Türkiye'de böbrek taşına ilişkin tedavide kullanılabilecek iki ilaç bulunduğu, bu ilaçların başvuru sahibinin satışını gerçekleştirdiği UROCIT K ile Eczacıbaşı Grubu'nun (ECZACIBAŞI) pazarladığı POTCIT isimli ilaçlar olduğu,
- IQVIA'nın AYMED'in izni olmaksızın UROCIT K'nın hangi eczanelerde satıldığı ve hangi doktorların bu ürünü reçetelendirdiği bilgilerini nokta tespitlerle rakip şirket ile paylaştığı,
- ECZACIBAŞI'nın ise AYMED müşterilerine 1000 kutu ilaç satın alması halinde 500 kutu ilacı bedava verebileceği yönünde teklifler sunduğu; ayrıca reçeteye UROCIT K yazan doktorlara giderek UROCIT K yazmamaları yönünde faaliyetler yürüttüğü,

- ECZACIBAŞI'nın ilgili pazardaki payını IQVIA'nın temin ettiği ve AYMED'e ait stratejik nitelikte veriler sayesinde artırdığı,
- IQVIA'nın, Amerika ve Avrupa'da ilaç pazarında tedarik ettiği verileri müşterileri ile toplulaştırmak suretiyle paylaşırken Türkiye'de toplulaştırmadan paylaştığı,
- IQVIA'nın AYMED'in fiyat, vade, iskonto tutarı gibi stratejik verilerini rakip şirketlerle paylaştığı,
- AYMED'in IQVIA'yı ikaz ettiği, ancak IQVIA'nın uygulamalarında farklılığa gitmediği,
- AYMED'in Kişisel Verileri Koruma Kurumuna da başvurduğu; ancak söz konusu kurumun sadece gerçek kişileri ilgilendiren şikayetleri incelediği

ifade edilmiştir. Öneri kapsamında IQVIA'dan talep edilen bilgi ve belgeler Kurum kayıtlarına 15.05.2018 tarih ve 3902 sayılı yazı ile intikal etmiştir.

- (4) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 19.12.2017 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 16.01.2018 tarihli ve 2018-3-1/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda, 08.02.2018 tarih ve 18-04/69-M sayı ile öneri yapılmıştır. İlgili karar uyarınca düzenlenen 29.05.2018 tarih ve 2018-3-1/ÖA sayılı Öneri Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; IQVIA hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

## I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

### I.1. Teşebbüsler Hakkında Bilgi

#### I.1.1. Başvuru Sahibi: AYMED

- (6) AYMED, ağrılı mesane sorunu, üriner sistem taş hastalığı ve prematüre ejakülasyon hastalıklarının tedavisine yönelik çözümler sunan ilaçların (UROKIT K, Elmiron, Precopin %10, Contracit, Zeucit) geliştirilmesi ve satışı konusunda faaliyet göstermektedir.

#### I.1.2. Hakkında Öneri Yürütülen Taraf: IQVIA

- (7) 2000'li yılların başına kadar ilaç tüketim istatistikleri ve reçeteleme sıklıkları ile ilgili analiz ve veri çalışmaları yapan IQVIA, son 15 yıl içinde buna ek olarak yönetim danışmanlığı ve teknolojik yazılımlar alanlarında da faaliyet göstermektedir. IQVIA, Türkiye'de aşağıda yer verilen faaliyetlerde bulunmaktadır:
- *Ticari bilgi çözümleri:* Bu faaliyet kolu altında, sağlık sektöründe faaliyet gösteren şirketlere verilerin takibi, yönetimi, analizi ve karar verme sürecinde kullanılmak üzere farklı kaynaklardan toplanmış bilgiler sunulmaktadır.
  - *Teknoloji çözümleri ve müşteri ilişkileri yönetimi yazılımı (Customer Relationship Management):* Bu faaliyet kolu altında sağlık sektöründe faaliyet gösteren şirketlere, müşteri ilişkilerinin idaresine yönelik olarak satış/pazarlama/müşteri veri tabanı, müşteri hizmetleri ve teknik verilerin organizasyonu, otomasyonu ve senkronizasyonu gibi hizmetler sunulmaktadır.
  - *Danışmanlık hizmetleri:* Bu faaliyet kolu fiyatlandırma, pazara giriş, strateji, portföy analizi, marka ve ticari strateji, satış öngörülerini gibi hizmetleri içermektedir.
  - *Sağlık çalışanları veri tabanı:* IQVIA'nın OneKey olarak adlandırılan referans bir veri tabanı olan bu hizmeti, sağlık profesyonellerinin unvan, isim-soyadı, uzmanlık gibi bilgilerini sunmaktadır.

- *Birincil piyasa araştırması:* Bu faaliyet kapsamında, sağlık sektöründe çalışanlara yönelik anket çalışması yürütülmekte ve çalışmanın sonucunda sağlık çalışanlarının görüşleri raporlanmaktadır.
- *Satış takip verileri:* Bu faaliyet kapsamında, IQVIA reçeteli ve reçetesiz satılan ilaçlar hakkında ecza depolarından ve eczanelerden topladığı satış takip verilerini sunmaktadır. Söz konusu veriler, haftalıktan yıllığa kadar farklı coğrafi bölgeleri kapsayacak şekilde bulunmaktadır.

## I.2. Değerlendirme

- (8) 4054 sayılı Kanun çerçevesinde dosya konusu iddialar aşağıdaki başlıklar altında değerlendirilmiştir:
- IQVIA ve ECZACIBAŞI arasındaki ilaç pazarına ilişkin rekabete hassas bilgilerin paylaşımı yoluyla AYMED'in faaliyetlerinin zorlaştırılması suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediği,
  - IQVIA'nın ilaç piyasasındaki verileri toplulaştırmadan paylaşarak ilgili pazarda rekabet ortamını bozmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediği,
  - ECZACIBAŞI'nın yürüttüğü tanıtım faaliyetlerinin ve satış yöntemlerinin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde incelenmesi.

### I.2.1. 6. Madde Kapsamında Değerlendirme

- (9) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesine göre; *"Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması"* hukuka aykırı ve yasaktır. Bu tanım çerçevesinde iki şartın birlikte varlığı halinde ihlalden bahsedilebilecektir: 1) Hâkim durum ve 2) Kötüye kullanma. Dolayısıyla bu koşullardan birinin eksikliği halinde Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlalin varlığını ileri sürmek mümkün değildir.
- (10) Dosya kapsamında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bağlamında yapılacak analizde başlangıç noktası olarak IQVIA'nın hâkim durumda olup olmadığının tespiti mümkün olduğu gibi, eylemin bir kötüye kullanma teşkil edip etmediğinin irdelenmesi de mümkündür. İşbu dosya bakımından, yöntem olarak öncelikle eylemin kötüye kullanma hali içerip içermediğine ilişkin değerlendirme yapılması tercih edilmiştir. Bu kapsamda IQVIA'nın ilaç pazarına ilişkin verileri nasıl sağladığı ve müşterilerine ne şekilde sunduğu konusunda bir ayırım yapmak gerekmektedir.
- (11) IQVIA, Türkiye çapında eczanelere ve hastanelere dağıtım yapan depolardan, ihale ya da doğrudan alım şeklindeki satış verilerini günlük ve aylık olarak toplamaktadır. Söz konusu teşebbüs bu verileri, çeşitli istatistik yöntemlerine göre tasnif ederek işlemekte ve çoğunluğu ilaç üreticisi şirketler olmak üzere coğrafi bölgeler bazında kullanıcılara belirli periyotlarla raporlamaktadır. IQVIA tarafından müşterilere sunulan söz konusu veriler; ATC sınıfı, etken madde, zaman aralığı (ay/yıl/hafta) olarak tasnif edilebilmekte ve sadece ürün, miktar ve hesaplanmış satış değeri (TL) kırılımlarını içermektedir. IQVIA tarafından hazırlanan raporlar, sadece kutu (hacim) bazında hazırlanmakta ve satış değerine ilişkin veri sağlanması durumunda bu değer, sadece hacim verisi ile ilgili ilacın devlet tarafından belirlenen ve açıklanan fiyatlarla çarpımını ifade etmektedir. IQVIA raporları, herhangi bir biçimde ecza depolarının müşterilerine uyguladığı vade, ciro indirimi ve prim gibi satış koşullarına ilişkin veriyi içermemektedir. Yine, ecza depoları tarafından da IQVIA'ya satış koşullarına ilişkin veri sağlanmamaktadır.

- (12) IQVIA, Türkiye'deki faaliyetleri için Türkiye pazarını "brick" diye adlandırdığı, her biri ortalama (...) eczane içeren (...) adet coğrafi bölgeye ayırmıştır. Kendisine ecza depoları tarafından iletilen verileri müşterilerine eczane bazında değil, "brick", yani bölge bazında raporlamaktadır. Bu veriler aracılığıyla eczane bazında bir bilgi IQVIA müşterilerine iletilmemektedir.
- (13) Aşağıda IQVIA'nın ECZACIBAŞI'na sunduğu verilerin bir örneği yer almaktadır. Söz konusu raporlama ECZACIBAŞI'nın satışını yaptığı UROCIT K ile aynı etkin maddeye (ATC-3'e göre G04X) sahip POTCIT'e ait verileri de içermektedir.

Tablo-1: IQVIA tarafından ECZACIBAŞI'na Yapılan Raporlama<sup>1</sup>

| Bölgeler        | Pazar  | Ürünler           | Mat 1 (Son 12 Aylık Veriler) |                    | Mat 2 (Önceki Dönem Verileri) |                    |
|-----------------|--------|-------------------|------------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|
|                 |        |                   | Birim Bazında (Kutu)         | Değer Bazında (TL) | Birim Bazında (Kutu)          | Değer Bazında (TL) |
| Ist Avcılar - 1 | UROCIT | UROCIT K          | (...)                        | (...)              | (...)                         | (...)              |
| Ist Avcılar - 1 | UROCIT | POTCIT            | (...)                        | (...)              | (...)                         | (...)              |
| Ist Avcılar - 1 | UROCIT | G04X TOPLAM PAZAR | (...)                        | (...)              | (...)                         | (...)              |
| Ist Avcılar - 2 | UROCIT | UROCIT K          | (...)                        | (...)              | (...)                         | (...)              |
| Ist Avcılar - 2 | UROCIT | POTCIT            | (...)                        | (...)              | (...)                         | (...)              |
| Ist Avcılar - 2 | UROCIT | G04X TOPLAM PAZAR | (...)                        | (...)              | (...)                         | (...)              |

- (14) Aşağıdaki tabloda ise IQVIA tarafından ECZACIBAŞI'na G04X ATC3 grubunda yer alan ilaçlar için yapılan raporlama yer almaktadır.

Tablo-2: IQVIA tarafından ECZACIBAŞI'na ATC3 Bazında Yapılan Raporlama Örneği<sup>2</sup>

|                                     | Kutu<br>MAT/4/2016<br>(04.2016-<br>05.2015) | Kutu<br>MAT/4/2017<br>(04.2017-<br>05.2016) | Kutu<br>MAT/4/2018<br>(04.2018-<br>05.2017) | TL<br>MAT/4/2016<br>(04.2016-<br>05.2015) | TL<br>MAT/4/2017<br>(04.2017-<br>05.2016) | TL<br>MAT/4/2018<br>(04.2018-<br>05.2017) |
|-------------------------------------|---|---|---|---|---|---|
| G04X ALL OTH<br>UROLOGICAL<br>PRODS | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                     | (...)                                     | (...)                                     |
| PROXEED PLUS                        | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                     | (...)                                     | (...)                                     |
| <b>UROCIT K</b>                     | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                     | (...)                                     | (...)                                     |
| PRILIGY                             | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                     | (...)                                     | (...)                                     |
| <b>POTCIT</b>                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                     | (...)                                     | (...)                                     |
| PROMOTIL M<br>FORTE                 | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                       | (...)                                     | (...)                                     | (...)                                     |

- (15) IQVIA tarafından ECZACIBAŞI'na sunulan veriler incelendiğinde, ECZACIBAŞI'nca satışı yapılan POTCIT adlı ilaç ile rakibi AYMED tarafından satışı yapılan UROCIT K'ya ilişkin verilerin toplanmasının da IQVIA'nın diğer ilaçlar için uyguladığı veri toplama usulünden farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Diğer bir ifadeyle, söz konusu ilaçlara ilişkin

<sup>1</sup> Tablodaki başlıklar İngilizce olarak verilmiş olup, Türkçe'ye çevrilmiştir. IQVIA tarafından 1001 bölge için raporlama yapılmakla birlikte, örnekleme açısından tabloda sadece iki bölgeye yer verilmiştir.

<sup>2</sup> IQVIA tarafından G04X ATC3 grubunda yer alan (...) ilacın raporlaması yapılmış olup Tablo 2'de örnekleme amacıyla bu ürünlerin yalnızca (...) esas alınmıştır.

veriler, IQVIA tarafından yine ecza depolarından elde edilmektedir. ECZACIBAŞI'na sağlanan veri, "brick" bazında olmayan, ilacın hangi eczanelerde satıldığına veya hangi doktor tarafından reçete edildiğine yönelik bilgileri içermemektedir. IQVIA verileri, yukarıdaki tablolarda görüleceği üzere satış koşullarına ilişkin vade, ciro indirimi veya prim gibi hususları da ihtiva etmemektedir.

- (16) IQVIA tarafından, satış değerine ilişkin verilerin sağlanması durumunda ise bu değer, sadece hacim verisi ile ilgili ilacın devlet tarafından belirlenen ve açıklanan fiyatlarla çarpımını ifade ettiği belirtilmiştir. Nitekim beşeri ilaçların fiyatları, 06.02.2017 tarih 2017/9901 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "Beşeri ve Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar" ve bu karara dayanılarak çıkarılan "Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ" hükümleri çerçevesinde belirlenmektedir. Tebliğ kapsamında ilacın fiyatı tespit edilirken beş kaynak ülke referans alınmaktadır. Anılan Tebliğ'e göre ithal referans ürünün fiyatı belirlenirken sırasıyla;
- Kaynak ülkelerde ve serinin serbest bırakıldığı/ithal edildiği ülkelerdeki ürünün en düşük depocuya satış fiyatı,
  - Kaynak ülkelerde ve serinin serbest bırakıldığı/ithal edildiği ülkelerde ürünün kaynak ürünü yoksa, ürünün AB ülkelerindeki en düşük depocuya satış fiyatı,
  - AB ülkelerinde de yoksa herhangi bir ülkedeki ürünün depocuya satış fiyatı

dikkate alınmakta ve fiyatlandırma yapılırken orijinal ve jenerik ürün için farklı usuller izlenmektedir.

- (17) Tebliğ'e dayanak Bakanlar Kurulu Kararı ile depo ve eczane satış fiyatlarının, depocuya satış fiyatı aralıklarına göre azalan kâr oranlarının eklenerek belirlenmesi de öngörülmüştür. Söz konusu Tebliğ'den anlaşılacağı üzere, sağlayıcı seviyesinden başlayarak nihai satış noktası olan eczanelere varıncaya kadar beşeri ilaçların her aşamada fiyat ve kâr marjının kamu tarafından belirleniyor olması, IQVIA tarafından fiyata ilişkin olarak paylaşılan verilerin de stratejik öneme sahip olmadığını, nitekim IQVIA'nın zaten şeffaf olan verilerden yararlanarak raporlama yaptığını göstermektedir.
- (18) Sağlayıcı seviyesinden nihai satış noktası olan eczanelere kadar ilaç fiyatlarının belirlenmesi; ilaç sektöründe rekabetin vade, indirim, mal fazlası ve diğer hizmet alanlarında gerçekleşmesine neden olmaktadır. IQVIA'nın paylaştığı verilerin ise yukarıda da ifade edildiği üzere kamu tarafından açıklanan dışında vade, indirim, mal fazlası ve diğer hizmet alanlarına ilişkin verileri içermediği; bu haliyle paylaşılan verilerin rekabetçi endişeye yol açmayacağı değerlendirilmiştir. Diğer yandan, belirli bir seviyede bilgi paylaşımının gerçekleşmesi (ATC sınıfı, etken madde, zaman aralığı olarak tasnif edilen ve sadece ürün, miktar ve hesaplanmış satış değerini içeren veri) IQVIA ile ECZACIBAŞI arasındaki ilişkinin işlerliği açısından zaruridir. Nitekim IQVIA'nın faaliyetleri de bunun üzerinde kurulmuştur.
- (19) Bu çerçevede, IQVIA'nın müşterilerine sağladığı verilerin ilaç pazarındaki rekabetçi parametreleri etkileyecek nitelik arz etmediği, rekabete hassas veri niteliğinde olmadığı ve toplulaştırılmış veri niteliğini haiz olduğu; IQVIA'nın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edici davranışlarda bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

#### **I.2.2. 4. Madde Kapsamında Değerlendirme**

- (20) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (d) bendine göre, "*rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi*" hukuka aykırı ve yasaktır.

- (21) Başvuru konusu iddialardan birini de, ECZACIBAŞI ile IQVIA arasında akdedilen sözleşme nedeniyle AYMED'in pazar payı kaybederek zarar gördüğü hususu oluşturmaktadır. Dolayısıyla, AYMED'in bu iddiasının anılan Kanun maddesinin "*rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması*" anlamında bir ihlale işaret edip etmediğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (22) 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne göre üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşmalar olarak adlandırılmaktadır.
- (23) IQVIA ile ECZACIBAŞI arasında akdedilen "IMS HEALTH Enformasyon Hizmetlerine İlişkin Standart Koşullar ve Hükümler" (Anlaşma) söz konusu Tebliğ kapsamında dikey anlaşma olarak nitelendirilebilecektir. Anlaşma, ECZACIBAŞI'na IQVIA tarafından sunulan enformasyon hizmetlerinden yararlanmasına ilişkin bir lisans sağlamaktadır. Söz konusu lisans; enformasyon, yazılım ve veriler ile belgelerin ECZACIBAŞI'nın kendi çıkarlarına yönelik olarak kullanılması ile bilgilerin yedekleme amacıyla birer kopyasının alınması yetkisini vermektedir.
- (24) Anlaşma incelendiğinde, "Kısıtlamalar" başlıklı 4. maddesine göre ECZACIBAŞI, IQVIA tarafından kendisine sunulan verileri, belirlenenlerin dışında herhangi bir alanda kullanılmak üzere devredemeyecek, kullanılmasına veya kopyalanmasına izin veremeyecektir. Söz konusu kısıtlamalar, yalnızca temin edilen veriyi ECZACIBAŞI'nın nasıl kullanacağına ilişkin olup rakiplere ilişkin herhangi bir husus içermemektedir.
- (25) Anlaşma'da ECZACIBAŞI'nın rakiplerinin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren diğer teşebbüsleri piyasa dışına çıkarmayı amaçlayacak herhangi bir hükme rastlanmamıştır. Yine Anlaşma, söz konusu verilerin ECZACIBAŞI'nın rakiplerine herhangi bir surette temin edilemeyeceğine ilişkin herhangi bir hüküm de ihtiva etmemektedir. Dolayısıyla, IQVIA'dan talep etmesi halinde AYMED'in söz konusu verilere erişmesini engelleyecek/kısıtlayabilecek bir hüküm bulunmamaktadır.
- (26) Bu çerçevede, IQVIA ile ECZACIBAŞI arasında akdedilen Anlaşma'nın ECZACIBAŞI'nın rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya veya veri teminini, paylaşımını engellemeye yönelik herhangi bir hüküm ihtiva etmediği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlaline yönelik herhangi bir amacın/etkinin mevcut olmadığı değerlendirilmiştir.

### **I.2.3. ECZACIBAŞI'nın Yürüttüğü Tanıtım Faaliyetlerinin ve Satış Yöntemlerinin Değerlendirilmesi**

- (27) Başvuru konusu iddialardan bir kısmını, ECZACIBAŞI'nın başvuru sahibinin müşterilerine 1000 kutu ilaç satın alınması halinde 500 kutu ilacı bedava verebileceği yönünde teklifler sunduğu; reçeteye UROCIT K yazan doktorlara giderek UROCIT K yazmamaları yönünde faaliyetler yürüttüğü ve rakip şirketin ilgili pazardaki payını IQVIA'dan aldığına yönelik iddialar oluşturmaktadır.
- (28) 4054 sayılı Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesi: "*Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır.*" hükmünü haizdir. Söz konusu hüküm bağlamında Kanun'un, mal veya hizmet piyasalarında faaliyet gösteren teşebbüslerin iktisadi anlamda hür ve bağımsız bir şekilde kararlar alabilmelerini amaçladığı görülmektedir. Serbest rekabet düzeni de, her türlü mal ve hizmetin herhangi bir sınırlama olmaksızın

isteyen herkes tarafından üretilip istenilen yere pazarlanabilmesi ilkesine dayanır. Nitekim rekabet hukukuna ilişkin düzenlemeler teşebbüslere eşit ve serbest bir şekilde rekabet edebilme fırsatını vermek amacıyla inşa edilmektedir.

- (29) Bu doğrultuda, ECZACIBAŞI'nın ürününü tanıtmak amacıyla doktorlarla görüşme yapması ve ilgili pazarda rekabetçi faaliyetler yürüterek AYMED'den pazar payı almasına yönelik iddiaların Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği anlaşılmıştır.
- (30) ECZACIBAŞI yetkililerinin reçeteye UROCIT K yazan doktorlara UROCIT K yazmamalarını telkin ettiğine yönelik iddialar ise Türk Ticaret Kanunu'nun "Haksız Rekabet"e ilişkin 55. maddesinde yer alan "(1) Aşağıda sayılan hâller haksız rekabet hâllerinin başlıcalarıdır: a) Dürüstlük kuralına aykırı reklamlar ve satış yöntemleri ile diğer hukuka aykırı davranışlar" hükümleri kapsamında değerlendirilebilecek niteliktedir.

## J. SONUÇ

- (31) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.